

GENERÁLNA PROKURATÚRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Štúrova 2, 812 85 Bratislava

1 GÚp 18/21/1000 – 7

V Bratislave 23. marca 2021

Ústavný súd Slovenskej republiky
Hlavná č. 110
042 65 Košice

Návrh na začatie konania
podľa čl. 129 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky
a § 190 písm. e) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky
a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Navrhovateľ:

Dr. h. c. JUDr. Maroš Žilinka, PhD.
generálny prokurátor Slovenskej republiky

Účastník konania, proti ktorému návrh smeruje:
vláda Slovenskej republiky

Napadnuté rozhodnutie:

uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 160 zo 17. marca 2021 k návrhu na opakované predĺženie času trvania núdzového stavu podľa čl. 5 ods. 2 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov vyhláseného uznesením vlády SR č. 587 z 30. septembra 2020 a na prijatie opatrení podľa čl. 5 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov, ktoré bolo vyhlásené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 19. marca 2021 pod č. 104/2021 Z. z.

Lehota na podanie návrhu na začatie konania:

návrh na začatie konania možno podať do piatich dní od oznámenia napadnutého rozhodnutia nadväzujúceho na rozhodnutie o predĺžení núdzového stavu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky /§ 193 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov/.

Vážení Ústavný súd Slovenskej republiky,

ako generálny prokurátor Slovenskej republiky procesne legitimovaný podľa čl. 130 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a § 189 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky“) podávam podľa čl. 129 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky a § 190 písm. e) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky

návrh na začatie konania o súlade

uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 160 zo 17. marca 2021 k návrhu na opakované predĺženie času trvania núdzového stavu podľa čl. 5 ods. 2 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov vyhláseného uznesením vlády SR č. 587 z 30. septembra 2020 a na prijatie opatrení podľa čl. 5 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov, ktoré bolo vyhlásené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 19. marca 2021 pod č. 104/2021 Z. z., s čl. 1 ods. 1 prvou vetou, čl. 2 ods. 2, čl. 13, čl. 16 ods. 1 a čl. 23 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky

a navrhujem, aby

Ústavný súd Slovenskej republiky podľa čl. 129 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky a § 196 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky vydal tento

nález:

1. Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 160 zo 17. marca 2021 k návrhu na opakované predĺženie času trvania núdzového stavu podľa čl. 5 ods. 2 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov vyhláseného uznesením vlády SR č. 587 z 30. septembra 2020 a na prijatie opatrení podľa čl. 5 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov, ktoré bolo vyhlásené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 19. marca 2021 pod č. 104/2021 Z. z., v bodoch C.1., D.1., E.1, F.1., F.5., F.6. a F.7., nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 prvou vetou, čl. 2 ods. 2, čl. 13, čl. 16 ods. 1 a čl. 23 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Body C.1., D.1., E.1, F.1., F.5., F.6 a F.7. uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 160 zo 17. marca 2021 k návrhu na opakované predĺženie času trvania núdzového stavu podľa čl. 5 ods. 2 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov vyhláseného uznesením vlády SR č. 587 z 30. septembra 2020 a na prijatie opatrení podľa čl. 5 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov, ktoré bolo vyhlásené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 19. marca 2021 pod č. 104/2021 Z. z., **sa zrušujú.**

Odôvodnenie

Núdzový stav bol vyhlásený uznesením vlády Slovenskej republiky (*d'alej len „vláda“*) č. 587 z 30. septembra 2020 na obdobie 45 dní dňom 1. októbra 2020 na postihnutom území Slovenskej republiky. Toto uznesenie vlády bolo oznámené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 1. októbra 2020 pod č. 268/2020 Z. z.

Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom sp. zn. PL. ÚS 22/2020 zo 14. októbra 2020 rozhodol, že uznesenie vlády č. 587 z 30. septembra 2020 oznámené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 1. októbra 2020 pod č. 268/2020 Z. z., ktorým bol vyhlásený núdzový stav, je v súlade s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 ods. 1 až 4 a čl. 5 ods. 1 až 3 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov (*d'alej len „ústavný zákon č. 227/2002 Z. z.“*).

Uznesením vlády č. 718 z 11. novembra 2020, ktoré bolo oznámené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 11. novembra 2020 pod č. 315/2020 Z. z., vláda vykonala zmenu svojho uznesenia č. 587 z 30. septembra 2020 tak, že v bode B.1. nahradila číslicu „45“ číslicou „90“.

Uznesením vlády č. 807 z 29. decembra 2020, ktoré bolo oznámené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 29. decembra 2020 pod č. 427/2020 Z. z., vláda predĺžila núdzový stav vyhlásený uznesením vlády č. 587 z 30. septembra 2020 na obdobie 40 dní. Národná rada Slovenskej republiky uznesením č. 519 z 12. januára 2021, ktoré bolo oznámené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 14. januára 2021 pod č. 4/2021 Z. z., vyslovila súhlas s predĺžením núdzového stavu schváleným uznesením vlády č. 807 z 29. decembra 2020.

Uznesením vlády č. 77 z 5. februára 2021, ktoré bolo oznámené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 6. februára 2021 pod č. 49/2021, vláda opakovane predĺžila núdzový stav na obdobie 40 dní s účinnosťou od 8. februára 2021 (do 19. marca 2021). Toto uznesenie bolo zmenené a doplnené uznesením vlády č. 88 z 13. februára 2021, ktoré bolo oznámené v Zbierke zákonov Slovenskej

republiky 15. februára 2021 pod č. 64/2021 Z. z. Národná rada Slovenskej republiky uznesením č. 607 z 26. februára 2021, ktoré bolo oznámené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 27. februára 2021 pod č. 92/2021 Z. z., súhlasila s opakovaným predĺžením núdzového stavu schváleným uznesením vlády č. 77 z 5. februára 2021.

Napadnutá právna úprava - **uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 160 zo 17. marca 2021** k návrhu na opakované predĺženie času trvania núdzového stavu podľa čl. 5 ods. 2 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov vyhláseného uznesením vlády SR č. 587 z 30. septembra 2020 a na prijatie opatrení podľa čl. 5 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov, ktoré bolo vyhlásené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 19. marca 2021 pod č. 104/2021 Z. z. (*dďalej len „uznesenie vlády č. 104/2021 Z. z.“*), **nadväzuje na uvedené rozhodnutia o vyhlásení a predĺžení núdzového stavu**, teda možno preskúmať jeho súlad s Ústavou Slovenskej republiky v konaní podľa čl. 129 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky a § 189 až 197 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky.

Vláda uznesením č. 104/2021 Z. z.:

- v časti A bode A.1. schválila návrh na opakované predĺženie času trvania núdzového stavu,
- v časti B bode B.1. opakovane predĺžila núdzový stav na obdobie 40 dní s účinnosťou od 20. marca 2021,
- **v časti C bode C.1. obmedzila s účinnosťou od 20. marca 2021, ak nie je ďalej uvedené inak, slobodu pohybu a pobytu zákazom vychádzania od 20. marca 2021 v čase od 05.00 hod. do 01.00 hod. nasledujúceho dňa, do odvolania, najneskôr však do konca núdzového stavu opakovane predĺženého týmto uznesením, teda uplynutím 28. apríla 2021, a to s výnimkami uvedenými v bodoch 1 až 30,**
- **v časti D bode D.1. uložila podpredsedovi vlády a ministrovi financií bezodkladne vyčleniť z rozpočtovej kapitoly Všeobecná pokladničná správa finančné prostriedky na plnenie úloh na zabezpečenie testovania obyvateľstva na území Slovenskej republiky na prítomnosť ochorenia COVID-19 pre subjekty vykonávajúce testovanie,**
- v časti D bode D.2. uložila podpredsedovi vlády a ministrovi financií bezodkladne vyčleniť z rozpočtovej kapitoly Všeobecná pokladničná správa finančné prostriedky na plnenie úlohy podľa bodu D.5 tohto uznesenia,
- v časti D bode D.3 uložila predsedovi vlády bezodkladne zabezpečiť uverejnenie tohto uznesenia vlády v Zbierke zákonov Slovenskej republiky,
- v časti D bode D.4. uložila ministerke kultúry bezodkladne zabezpečiť vyhlásenie prijatia tohto uznesenia vlády vo vysielaní Rozhlasu a televízie Slovenska a v TASR,
- v časti D bode D.5. uložila ministerke kultúry v súčinnosti s podpredsedom vlády

a ministrom financií povereným riadením Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky bezodkladne zabezpečiť osvetu v oblasti prevencie šírenia ochorenia COVID-19,

- v časti D bode D.6. uložila podpredsedovi vlády a ministrovi financií poverenému riadením Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky týždenne predkladať na rokovanie vlády aktualizáciu mapy okresov podľa aktuálnej rizikovosti s ohľadom na šírenie ochorenia COVID-19,
- v časti D bode D.7. uložila podpredsedovi vlády a ministrovi financií poverenému riadením Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky a ministrovi vnútra týždenne predkladať na rokovanie vlády informáciu o kontrole dodržiavania opatrení podľa tohto uznesenia a nadväzujúcich opatrení,
- v časti D v bode D.8. uložila členom vlády priebežne prijímať opatrenia, ktoré umožnia odvolať núdzový stav a prijaté obmedzenia v čo najkratšom čase,
- v časti D v bode D.9. uložila predsedovi Správy štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky priebežne zabezpečiť potrebný počet respirátorov a ochranných štítov pre zamestnancov škôl a školských zariadení,
- **v časti E v bode E.1. poverila ministra vnútra v súlade so zákonom č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov podporou obcí a miest pri testovaní obyvateľstva na prítomnosť ochorenia COVID-19,**
- **v časti F v bode F.1. odporučila starostom obcí a primátorom miest s účinnosťou od 20. marca 2021 zabezpečiť na svojom území vykonanie testovania obyvateľstva na prítomnosť ochorenia COVID-19 podľa manuálu vydanom Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky,**
- v časti F v bode F.2. odporučila starostom obcí a primátorom miest bezodkladne zabezpečiť maximálne množstvo kontrol protiepidemiologických opatrení príslušníkmi mestských polícií a obecných polícií,
- v časti F v bode F.3. odporučila starostom obcí a primátorom miest bezodkladne prijať potrebné opatrenia na zabezpečenie základných životných potrieb pre odkázané osoby, ktoré sú pozitívne na ochorenie COVID-19,
- v časti F v bode F.4. odporučila predsedom vyšších územných celkov bezodkladne prevádzkovať e-mail, nonstop linku a webstránky na prípadné nahlásenie nedostupnosti všeobecných lekárov,
- **v časti F v bode F.5. odporučila hlavnému hygienikovi Slovenskej republiky bezodkladne vydať vyhlášku, ktorou zabezpečí realizáciu obmedzení podľa tohto uznesenia vlády uzatvorením príslušných prevádzok, na ktorých návštevu sa nevzťahuje výnimka z obmedzenia zákazu vychádzania a zákazom podujatí, na ktoré sa nevzťahuje výnimka z obmedzenia zákazu vychádzania,**
- **v časti F v bode F.6. odporučila hlavnému hygienikovi Slovenskej republiky bezodkladne vydať vyhlášku, ktorou sa uloží povinnosť prevádzkovateľom a zamestnávateľom vrátane škôl a školských zariadení prijať hygienické opatrenia, a to zákazom vstupu zamestnancov alebo iných osôb na pracoviská alebo do iných priestorov zamestnávateľa a prevádzkovateľa**

vrátane škôl a školských zariadení, ak sa nepreukážu negatívnym výsledkom antigénového testu certifikovaného na území Európskej únie na ochorenie COVID-19 nie starším ako ustanovuje toto uznesenie alebo negatívnym výsledkom RT-PCR testu na ochorenie COVID-19 nie starším ako ustanovuje toto uznesenie, alebo ak táto osoba prekonala ochorenie COVID-19 a má o jeho prekonaní doklad nie starší ako tri mesiace, alebo ak táto osoba bola zaočkovaná proti ochoreniu COVID-19 aj druhou dávkou vakcíny a od tohto očkovania uplynulo aspoň 14 dní, alebo osoba, ktorej zdravotný stav alebo zdravotná kontraindikácia neumožňuje vykonanie testu na ochorenie COVID-19,

- v časti F v bode F.7. odporučila hlavnému hygienikovi Slovenskej republiky bezodkladne určiť vo vyhláske osoby, na ktoré sa zo zdravotných dôvodov nebude vzťahovať podmienka negatívneho výsledku RT-PCR testu alebo antigénového testu certifikovaného na území Európskej únie na ochorenie COVID-19,
- v časti F v bode F.8. odporučila hlavnému hygienikovi Slovenskej republiky bezodkladne zaviesť povinnosť nosiť respirátor FFP2 alebo N95/KN95 (s výnimkami) od 20. marca 2021 v obchodných prevádzkach, v hromadnej doprave a vo všetkých interiéroch (okrem domácností a fyzických náročných prác).

Z uvedeného obsahu uznesenia vlády č. 104/2021 Z. z. je zrejmé, že toto uznesenie obsahuje:

1. rozhodnutie o predĺžení núdzového stavu (časť A a B),
2. rozhodnutia nadväzujúce na rozhodnutie o predĺžení núdzového stavu (časť C, D, E a F).

Týmto návrhom nenapádam tie časti uznesenia vlády č. 104/2021 Z. z., ktorými vláda opakovane predĺžila núdzový stav na obdobie 40 dní s účinnosťou od 20. marca 2021, a to z dôvodu nepriaznivej epidemiologickej situácie v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19.

Týmto návrhom napádam tie rozhodnutia vlády (čo aj len vo forme odporúčaní), ktoré nadväzujú na rozhodnutie vlády o predĺžení núdzového stavu v časti A a B uznesenia vlády č. 104/2021 Z. z., ak z nich vyplýva povinnosť podrobiť sa povinnému celoštátnemu plošnému testovaniu antigénovými testami na ochorenie COVID-19 alebo ak súvisia s povinnosťou podrobiť sa takému testovaniu. Konkrétne ide o rozhodnutie vlády uvedené v bode C.1. a na tento bod nadväzujúce rozhodnutia vlády uvedené v bodoch D.1., E.1, F.1., F.5., F.6 a F.7. uznesenia vlády č. 104/2021 Z. z. a o ich súlad s čl. 1 ods. 1 prvou vetou, čl. 2 ods. 2, čl. 13, čl. 16 ods. 1 a čl. 23 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa čl. 1 ods. 1 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky „Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.“

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky „Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.“

Podľa čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

„Povinnosti možno ukladať

- a) zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd,
- b) medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo
- c) nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.“

Podľa čl. 13 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky „Medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom.“

Podľa čl. 13 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky „Zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky.“

Podľa čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky „Pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ.“

Podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky „Nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.“

Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky „Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.“

Podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky „Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.“

Podľa čl. 23 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky „Sloboda pohybu a pobytu sa zaručuje.“

Podľa čl. 23 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky „Slobody podľa odsekov 1 a 2 môžu byť obmedzené zákonom, ak je to nevyhnutné pre bezpečnosť štátu, udržanie verejného poriadku, ochranu zdravia alebo ochranu práv a slobôd iných a na vymedzených územiach aj v záujme ochrany prírody.“

Vláda sa dôsledne neriadila uvedenými článkami Ústavy Slovenskej republiky pri schvaľovaní právnej úpravy uvedenej v uznesení vlády č. 104/2021 Z. z.

Vláda uznesením č. 104/2021 Z. z. v časti C. bode C.1. s účinnosťou od 20. marca 2021, ak ďalej nie je ustanovené inak, obmedzila slobodu pohybu a pobytu na území Slovenskej republiky zákazom vychádzania v čase od 05.00 hod. do 01.00 hod. nasledujúceho dňa, do odvolania, najneskôr však do konca núdzového stavu, teda uplynutím 28. apríla 2021, a to s výnimkami uvedenými v bodoch 1 až 30.

Podľa časti C.1. uznesenia vlády č. 104/2021 Z. z. sa obmedzenie slobody pohybu a pobytu zákazom vychádzania od 20. marca 2021 v čase od 05.00 hod. do 01.00 hod. nasledujúceho dňa, do odvolania, najneskôr však do konca núdzového stavu, teda uplynutím 28. apríla 2021, nevzťahuje:

1. v čase od 5.00 hod. do 20.00 hod. na cestu do a zo zamestnania zamestnanca školy a školského zariadenia,
2. na cestu do a zo zamestnania zamestnanca, okrem zamestnancov škôl a školských zariadení, ktorý nemôže vzhľadom na povahu práce vykonávať túto ako prácu z domácnosti, ak sa preukáže potvrdením zamestnávateľa s určením pracovnej doby a miesta výkonu práce a cestu späť a na cestu na výkon podnikateľskej činnosti alebo inej obdobnej činnosti, ktorá nemôže byť vykonávaná ako práca z domácnosti a cestu späť,
3. v čase od 05.00 hod. do 20.00. hod. na cestu v nevyhnutnom rozsahu na účel obstarania nevyhnutných životných potrieb (najmä nákup alebo zaobstaranie potravín, liekov a zdravotníckych prostriedkov a pomôcok, hygienického tovaru, drogériového tovaru, krmív a ďalších potrieb pre zvieratá, zabezpečenie starostlivosti o deti, zabezpečenie starostlivosti o domáce zvieratá, doplnenie pohonných hmôt) do najbližšej maloobchodnej predajne/prevádzky alebo obdobného miesta od miesta bydliska a cestu späť,
4. v čase od 05.00 hod. do 20.00. hod. na cestu do čistiarne odevov, na kúpu novín a tlačovín, do očnej optiky, do banky, poisťovne, knižnice, servisu bicyklov, servisu motorových vozidiel, na poštu (vrátane výdajného miesta zásielkovní), cestu do služby technickej a emisnej kontroly vozidiel, na zberné miesta pre príjem žiadostí na vydanie tachografických kariet, do záhradkárstva, do opravovne obuvi, servisu telekomunikačnej techniky a cestu späť,
5. v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. na cestu na hromadné podujatie, ktorého prevádzku a organizovanie povolil Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a cestu späť,
6. v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. na cestu na výdajné miesto internetových obchodov (e-shop), cestu na výdajné miesto iných obchodov a cestu späť,
7. na cestu do zdravotníckeho zariadenia na účel neodkladnej zdravotnej starostlivosti alebo plánovanú zdravotnú starostlivosť, vrátane sprevádzania blízkej osoby alebo príbuzného a cestu späť,
8. v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. na cestu na preventívnu prehliadku, vrátane sprevádzania blízkej osoby alebo príbuzného a cestu späť,

9. na cestu v nevyhnutnom rozsahu na účel prístupu k lekárenskej starostlivosti poskytovanej držiteľmi povolenia na poskytovanie lekárenskej starostlivosti a cestu späť,
10. v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. na cestu na vykonanie RT-PCR testu na ochorenie COVID-19 alebo do mobilného odberového miesta na účel vykonania antigénového testu certifikovaného na území Európskej únie na ochorenie COVID-19 a cestu späť, cestu na očkovanie proti ochoreniu COVID-19 a cestu späť,
11. v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. na cestu na pohreb blízkej osoby, uzavretie manželstva, krst a cestu späť,
12. na cestu na účel starostlivosti o blízku osobu alebo príbuzného, ktorý je na takú starostlivosť odkázaný a cestu späť,
13. na cestu osoby so psom alebo mačkou do vzdialenosti 1000 m od bydliska, cestu na účel starostlivosti o hospodárske zvieratá alebo cestu za účelom poskytnutia veterinárnej starostlivosti a cestu späť,
14. na cestu na účel vycestovania do zahraničia, okrem cesty na rekreáciu v zahraničí a cestu späť pri návrate zo zahraničia,
15. na cestu na účel pobytu v prírode vrátane individuálneho športu v rámci okresu a cestu späť, pričom v prípade hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy sa za okres považuje územie Bratislavského samosprávneho kraja a v prípade mesta Košice sa za okres považuje územie okresov Košice I, Košice II, Košice III, Košice IV a Košice okolie,
16. v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. na cestu dieťaťa do a zo zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku,
17. v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. na cestu dieťaťa do a z materskej školy, žiaka prvého stupňa základnej školy, dieťaťa alebo žiaka špeciálnej školy do školy a školského zariadenia a cestu späť,
18. v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. na cestu žiaka a poslucháča od druhého stupňa základnej školy do školy a školského zariadenia,
19. v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. na cestu na účel sprevádzania dieťaťa, žiaka alebo poslucháča podľa bodu 16 až 18 a cestu späť,
20. v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. na cestu dieťaťa a jeho sprevádzajúcej osoby za rodičom alebo osobou, ktorá má právo styku s dieťaťom a cestu späť,
21. v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. na cestu rodiča, inej oprávnenej osoby a cestu dieťaťa realizovanú v súvislosti s rozhodnutím súdu vo veci styku rodiča (prípadne inej oprávnenej osoby) s dieťaťom, vo veci striedavej osobnej starostlivosti alebo cestu realizovanú na účel stretnutia sa s dieťaťom po dohode rodičov a cestu späť,
22. v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. osobu pri zabezpečovaní a presúvaní sa do zariadení sociálnych služieb a sociálnej pomoci a cestu späť,
23. v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. na zdravotnú vychádzku osoby staršej ako 65 rokov, alebo zdravotne ťažko postihnutej osoby, ktorá sa pohybuje s pomocou vozíčka, alebo osoby, ktorej zdravotný stav alebo zdravotná kontraindikácia neumožňuje vykonanie testu na ochorenie COVID-19, osobu, ktorej bolo

diagnostikované stredne ťažké alebo ťažké mentálne postihnutie alebo osobu dispenzarizovanú so závažnou poruchou autistického spektra, do vzdialenosti 1000 metrov od bydliska, pričom takúto vychádzku vykonáva samostatne alebo s členom spoločnej domácnosti,

24. na cestu na dostavenie sa pred orgán činný v trestnom konaní v súvislosti s úkonom v trestnom konaní a cestu späť,
25. v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. na cestu na orgán verejnej moci na účely vykonania úkonu, ktorý nemôže byť vykonaný zaslaním zásielky alebo prostriedkami diaľkovej komunikácie,
26. v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. na cestu na pojednávanie, hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony,
27. v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. na cestu osoby na účel vykonania pracovného pohovoru, výberového konania, prijímacieho konania alebo uzavretia pracovnej zmluvy alebo inej obdobnej zmluvy a cestu späť,
28. v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. na cestu osoby s dieťaťom do šiestich rokov veku do vzdialenosti 1000 m od bydliska a cestu späť,
29. v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. na cestu osoby na najbližší zberný dvor a cestu späť,
30. na cestu študenta 4., 5. a 6. ročníka doktorského študijného programu v študijnom odbore všeobecné lekárstvo, študenta 2. a 3. ročníka bakalárskeho študijného programu v študijnom odbore ošetrovateľstvo, študenta 2. a 3. ročníka bakalárskeho študijného programu v študijnom odbore pôrodná asistancia, študenta 3. ročníka bakalárskeho študijného programu v študijnom odbore urgentná zdravotná starostlivosť do vysokej školy, špecializovaného výučbového zariadenia a účelového zariadenia vysokej školy a cestu späť.

Výnimky z obmedzenia slobody pohybu a pobytu zákazom vychádzania od 20. marca 2021 v čase od 05.00 hod. do 01.00 hod. nasledujúceho dňa, do odvolania, najneskôr však do konca núdzového stavu, teda uplynutím 28. apríla 2021, **ktoré sú uvedené v bode C.1. uznesenia vlády č. 104/2021 Z. z. v bodoch 3, 7 až 13, 16, 20 až 24, 26 a 28** (v texte nepodčiarknuté), **nie sú ničím podmienené.**

To znamená, že pre činnosti uvedené v týchto bodoch neplatí vôbec zákaz vychádzania alebo v týchto prípadoch platí zákaz vychádzania len v čase od 20.00 hod. do 1.00 hod. nasledujúceho dňa (t. j. v prípadoch, kde je výnimka ustanovená na čas od 5.00 hod. do 20.00 hod.).

Výnimky z obmedzenia slobody pohybu a pobytu zákazom vychádzania od 20. marca 2021 v čase od 05.00 hod. do 01.00 hod. nasledujúceho dňa, do odvolania, najneskôr však do konca núdzového stavu, teda uplynutím 28. apríla

2021, ktoré sú uvedené v bode C.1. uznesenia vlády č. 104/2021 Z. z. v bodoch 1, 4 až 6, 14, 17 až 19, 25, 27, 29 a 30 (v texte podčiarknuté), sú podmienené.

Zákaz vychádzania v týchto prípadoch neplatí, ak ide o:

- osobu, ktorá sa preukáže negatívnym výsledkom RT-PCR testu nie starším ako 7 dní alebo antigénového testu certifikovaného na území Európskej únie na ochorenie COVID-19 nie starším ako 7 dní,
- osobu, ktorá prekonala ochorenie COVID-19 a má o jeho prekonaní doklad nie starší ako tri mesiace,
- osobu, ktorá bola zaočkovaná druhou dávkou vakcíny proti ochoreniu COVID-19 a od tohto očkovania uplynulo aspoň 14 dní,
- osobu, ktorej zdravotný stav alebo zdravotná kontraindikácia neumožňuje vykonanie testu na ochorenie COVID-19.

V prípade uvedenom v bode 17 sa takto podmienená výnimka vzťahuje na jedného zákonného zástupcu dieťaťa, ktorý s ním žije v spoločnej domácnosti, v prípade uvedenom v bode 18 nielen na žiaka či poslucháča, ale aj na jeho jedného zákonného zástupcu, ktorý s ním žije v spoločnej domácnosti a v prípade uvedenom v bode 19 na osobu, ktorá sprevádza dieťa, žiaka alebo poslucháča podľa bodov 16 až 18.

Výnimky z obmedzenia slobody pohybu a pobytu zákazom vychádzania od 20. marca 2021 v čase od 05.00 hod. do 01.00 hod. nasledujúceho dňa, do odvolania, najneskôr však do konca núdzového stavu, teda uplynutím 28. apríla 2021 **na cestu do a zo zamestnania zamestnanca, okrem zamestnancov škôl a školských zariadení (v bode C.1. uznesenia vlády č. 104/2021 Z. z. bod 2) (v texte podčiarknuté), sú tiež podmienené.**

Zákaz vychádzania v tomto prípade neplatí, ak ide o:

- osobu ktorá sa preukáže negatívnym výsledkom RT-PCR testu nie starším ako 7 dní alebo antigénového testu certifikovaného na území Európskej únie na ochorenie COVID-19 nie starším ako 7 dní v rámci okresu zaradeného podľa COVID ATOMAT-u do IV. a III. stupňa varovania,
- osobu, ktorá sa preukáže negatívnym výsledkom RT-PCR testu nie starším ako 14 dní alebo antigénového testu certifikovaného na území Európskej únie na ochorenie COVID-19 nie starším ako 14 dní v rámci okresu zaradeného podľa COVID ATOMAT-u do II. stupňa varovania,
- osobu, ktorá sa preukáže negatívnym výsledkom RT-PCR testu nie starším ako 21 dní alebo antigénového testu certifikovaného na území Európskej únie na ochorenie COVID-19 nie starším ako 21 dní v rámci okresu zaradeného podľa COVID ATOMAT-u do I. stupňa varovania,

- osobu, ktorá prekonala ochorenie COVID-19 a má o jeho prekonaní doklad nie starší ako tri mesiace,
- osobu, ktorá bola zaočkováaná proti ochoreniu COVID-19 aj druhou dávkou vakcíny a od tohto očkovania uplynulo aspoň 14 dní,
- osobu, ktorej zdravotný stav alebo zdravotná kontraindikácia neumožňuje vykonanie testu na ochorenie COVID-19.

V nadväznosti na uvedené len poznamenávam, že je otázne, aké pravidlá sa vzťahujú na cestu do a zo zamestnania zamestnancov uvedených v bode C.1. uznesenia vlády č. 104/2021 Z. z. v bode 2 v okresoch zaradených podľa COVID AUTOMAT-u do stupňa Monitoring a do I. alebo II. stupňa ostražitosti. Výnimky zo zákazu vychádzania na cestu do a zo zamestnania uvedené v bode C.1. uznesenia vlády č. 104/2021 Z. z. v bode 2 sú podmienené splnením týchto podmienok:

- preukázaním negatívnym výsledkom testu nie starším ako 7, 14 alebo 21 dní v závislosti od zaradenia okresu do I. až IV. stupňa varovania podľa COVID AUTOMAT-u (body 2.1., 2.2. a 2.3.) alebo
- preukázaním prekonania ochorenia COVID-19 dokladom nie starším ako tri mesiace alebo preukázaním, že od zaočkovania druhou dávkou vakcíny proti ochoreniu COVID-19 uplynulo aspoň 14 dní; to sa nevzťahuje na osoby, ktorých zdravotný stav alebo zdravotná kontraindikácia neumožňuje vykonanie testu na ochorenie COVID-19 (zvyšná časť textu uvedeného v bode 2).

Inými slovami, **podľa znenia bodu C.1. uznesenia vlády č. 104/2021 Z. z. v bode 2 na cesty do a zo zamestnania zamestnancov v okresoch zaradených podľa COVID AUTOMAT-u do stupňa Monitoring a do I. alebo II. stupňa ostražitosti sa nevzťahuje žiadna výnimka založená na testovaní.** Ak neprekonali ochorenie COVID-19 alebo neboli zaočkovaní druhou dávkou vakcíny, nepomôže im ani testovanie na COVID-19 – vzťahuje sa na nich zákaz vychádzania uvedený v časti C, pretože sa na nich nevzťahuje žiadna výnimka uvedená v bode 2.

Takáto úprava sa javí byť nelogická, nakoľko epidemiologická situácia v okresoch zaradených podľa COVID AUTOMAT-u do stupňa Monitoring a do I. alebo II. stupňa ostražitosti je menej riziková, ako v okresoch zaradených do I. až IV. stupňa varovania.

V bode C1 bode 14 je ustanovený absolútny zákaz vycestovania do zahraničia **na účely rekreácie**. Takýto zákaz sa javí byť porušením princípu proporcionality, nakoľko je zjavné, že absolútny zákaz vycestovania do zahraničia na účely rekreácie nie je nevyhnutný. Do úvahy prichádzajú aj šetrnejšie opatrenia, ako napríklad povinná karanténa v štátom určenom zariadení a podrobenie sa testu za úhradu na náklady rekreanta, prípadne ustanovenie zákazu ciest iba do tých krajín, kde existuje preukázateľne hrozba infikovania novými mutáciami vírusu.

Osobitné výnimky z obmedzenia slobody pohybu a pobytu zákazom vychádzania od 20. marca 2021 v čase od 05.00 hod. do 01.00 hod. nasledujúceho dňa, do odvolania, najneskôr však do konca núdzového stavu, teda uplynutím 28. apríla 2021, sa vzťahujú na pobyt v prírode vrátane individuálneho športu (v bode C.1. uznesenia vlády č. 104/2021 Z. z. bod 15).

Zákaz vychádzania sa nevzťahuje na cestu na účel pobytu v prírode vrátane individuálneho športu v rámci okresu a na cestu späť, ak sa má takýto pobyt v rámci okresu vykonať v okrese zaradenom podľa COVID AUTOMAT-u do stupňa Monitoring, do I. alebo II. stupňa ostražitosti, do I., II. alebo III. stupňa varovania (v bode C.1. uznesenia vlády č. 104/2021 Z. z. bod 15.1.).

Zákaz vychádzania sa nevzťahuje ani na cestu na účel pobytu v prírode vrátane individuálneho športu v rámci okresu a na cestu späť, ak sa má takýto pobyt v rámci okresu vykonať v okrese zaradenom podľa COVID AUTOMAT-u do IV. stupňa, avšak len vtedy (v bode C.1. uznesenia vlády č. 104/2021 Z. z. bod 15.2.), ak ide o:

- osobu, ktorá sa preukáže negatívnym výsledkom RT-PCR testu nie starším ako 7 dní alebo antigénového testu certifikovaného na území Európskej únie na ochorenie COVID-19 nie starším ako 7 dní,
- osobu, ktorá prekonala ochorenie COVID-19 a má o jeho prekonaní doklad nie starší ako tri mesiace,
- osobu mladšiu ako 15 rokov,
- osobu staršiu ako 65 rokov,
- osobu, ktorá bola zaočkovaná proti ochoreniu COVID-19 aj druhou dávkou vakcíny a od tohto očkovania uplynulo aspoň 14 dní,
- zdravotne ťažko postihnutú osobu, ktorá sa pohybuje s pomocou vozíčka,
- osobu, ktorej zdravotný stav alebo zdravotná kontraindikácia neumožňuje vykonanie testu na ochorenie COVID-19,
- osobu, ktorej bolo diagnostikované stredne ťažké alebo ťažké mentálne postihnutie,
- osobu dispenzarizovanú so závažnou poruchou autistického spektra.

Z bodu C.1. uznesenia vlády č. 104/2021 Z. z. je zrejmé, že vláda pri obmedzení slobody pohybu a pobytu zákazom vychádzania od 20. marca 2021 v čase od 5.00 hod. do 1.00 hod. nasledujúceho dňa, do odvolania, najneskôr však do konca núdzového stavu, teda uplynutím 28. apríla 2021, pristupovala diferencovane ustanovením výnimiek zo zákazu vychádzania podľa účelu, na ktorý jednotlivé výnimky ustanovila.

Ustanovením zákazu vychádzania vláda svojím uznesením obmedzila základné práva a slobody. Preto je nevyhnutné posúdiť, či obmedzenie základných práv a slobôd spĺňa ústavné podmienky.

So zreteľom na súčasnú epidemiologickú situáciu vláda podmienila negatívnym výsledkom testu na ochorenie COVID-19:

- cestu do čistiarne odevov, na kúpu novín a tlačovín, do banky, poisťovne, knižnice, servisu bicyklov, servisu motorových vozidiel, cestu do služby technickej a emisnej kontroly vozidiel, na zberné miesta pre príjem žiadostí na vydanie tachografických kariet, do záhradkárstva, do opravovne obuvi, servisu telekomunikačnej techniky v čase od 5.00 hod. do 20.00 hod. (C.1. bod 4 – bez cesty do očnej optiky a na poštu),
- cestu na hromadné podujatie, ktorého prevádzku a organizovanie povolil Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a cestu späť, v čase od 5.00 hod. do 20.00 hod. (C.1. bod 5),
- cestu na výdajné miesto internetových obchodov (e-shop), cestu na výdajné miesto iných obchodov a cestu späť v čase od 5.00 hod. do 20.00 hod. (C.1. bod 6),
- cestu na účel vycestovania do zahraničia a cestu späť pri návrate zo zahraničia a že žiadnu výnimku neudelila na cestu na rekreáciu v zahraničí (C.1. bod 14),
- cestu na najbližší zberný dvor a cestu späť v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. (B.1. bod 29).

Na rovnakú úroveň ako účel cesty uvedený v časti C.1. v bodoch 4, 5, 6, 14 a 29 vláda zaradila a podmienila negatívnym výsledkom testu na ochorenie COVID-19 aj:

- cestu do a zo zamestnania zamestnanca školy a školského zariadenia v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. (C.1. bod 1),
- cestu do a zo zamestnania zamestnanca, okrem zamestnancov škôl a školských zariadení, ktorý nemôže vzhľadom na povahu práce vykonávať túto ako prácu z domácnosti, ak sa preukáže potvrdením zamestnávateľa s určením pracovnej doby a miesta výkonu práce a cestu späť a na cestu na výkon podnikateľskej činnosti alebo inej obdobnej činnosti, ktorá nemôže byť vykonávaná ako práca z domácnosti a cestu späť (C.1. bod 2),
- cestu do očnej optiky a na poštu (napríklad za účelom prevzatia sociálnej dávky) v čase od 05.00 hod. do 20.00. hod. (C.1. bod 4),
- cestu na účel pobytu v prírode vrátane individuálneho športu v rámci okresu a cestu späť (C.1. bod 15),
- cestu dieťaťa do a z materskej školy, žiaka prvého stupňa základnej školy, dieťaťa alebo žiaka špeciálnej školy do školy a školského zariadenia a cestu späť v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. (C.1. bod 17),
- cestu žiaka a poslucháča od druhého stupňa základnej školy do školy a školského zariadenia v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. (C.1. bod 18),
- cestu na účel sprevádzania dieťaťa, žiaka alebo poslucháča podľa bodov 16 až 18 a cestu späť v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. (C.1. bod 19),
- cestu na orgán verejnej moci na účely vykonania úkonu, ktorý nemôže byť vykonaný zaslaním zásielky alebo prostriedkami diaľkovej komunikácie v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. (C.1. bod 25),

- cestu osoby na účel vykonania pracovného pohovoru, výberového konania, prijímacieho konania alebo uzavretia pracovnej zmluvy alebo inej obdobnej zmluvy a cestu späť v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. (C.1. bod 27),
- cestu študenta 4., 5. a 6. ročníka doktorského študijného programu v študijnom odbore všeobecné lekárstvo, študenta 2. a 3. ročníka bakalárskeho študijného programu v študijnom odbore ošetrovateľstvo, študenta 2. a 3. ročníka bakalárskeho študijného programu v študijnom odbore pôrodná asistencia, študenta 3. ročníka bakalárskeho študijného programu v študijnom odbore urgentná zdravotná starostlivosť do vysokej školy, špecializovaného výučbového zariadenia a účelového zariadenia vysokej školy a cestu späť (C.1. bod 30).

Obyvatelia Slovenskej republiky sa už niekoľkokrát museli podrobiť celoštátnemu plošnému testovaniu antigénovým testom na ochorenie COVID-19. Inak by celé týždne nemohli chodiť do práce, sprevádzať deti do a z materskej školy alebo základnej školy, vykonávať podnikateľskú činnosť alebo inú obdobnú činnosť, ani ísť do prírody (v okresoch zaradených do IV stupňa varovania).

Za takto štátom vytvorenú prekážku v zamestnaní nemajú zamestnanci nárok na uznanie pandemickej práceneschopnosti (PN) či uznanie nároku na ošetrovné pri ošetrovaní člena rodiny (OČR), musia požiadať zamestnávateľa o dovolenku alebo neplatené voľno, pretože zamestnávateľ im nesmie umožniť vstup na pracovisko.

Preto celoštátne plošné testovanie obyvateľov Slovenskej republiky nemožno považovať za dobrovoľné.

Povinné celoštátne plošné testovanie na ochorenie COVID-19 sa prvýkrát uskutočnilo v dňoch 31. októbra a 1. novembra 2020 (na základe uznesenia vlády č. 693 z 28. októbra 2020, ktoré bolo vyhlásené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 29. októbra 2020 pod č. 298/2020 Z. z.).

Podľa informácií všeobecne dostupných na internete v prvom kole testovania bolo celkovo otestovaných 3.625.332 ľudí, z nich malo pozitívny výsledok 38.359, t. j. 1,06 % (napríklad <https://korona.gov.sk/celoplosne-plosne-testovanie-na-covid-19/>).

Druhé kolo povinného celoštátneho plošného testovania na ochorenie COVID-19 sa konalo v dňoch 7. a 8. novembra 2020 v 45 okresov, kde počet ľudí s pozitívnym výsledkom testu dosiahol v rámci celoplošného testovania hranicu 0,7 % a viac (na základe uznesenia vlády č. 704 zo 4. novembra 2020, ktoré bolo vyhlásené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 5. novembra 2020 pod č. 306/2020 Z. z.).

Podľa informácií všeobecne dostupných na internete z celkového počtu 2.044.855 testovaných malo pozitívny výsledok 13.509, t. j. 0,66 % (napríklad <https://korona.gov.sk/celoplosne-plosne-testovanie-na-covid-19/>).

Ďalšie kolo testovania sa konalo v dňoch 21. a 22. novembra 2020 v 459 mestách a obciach, v ktorých bol počas posledného testovania podiel pozitívnych prípadov vyšší ako 1 %. Testovania sa zúčastnilo celkovo 110.609 obyvateľov, pozitívny výsledok malo 2.501 z nich, t. j. 2,26 %. Toto kolo testovania bolo dobrovoľné; s neúčastou na testovaní neboli spojené žiadne obmedzenia (napríklad <https://www.health.gov.sk/Clanok?obrana-vysledky-testovanie-2-4-kolo>).

Podľa Ministerstva obrany Slovenskej republiky súhrne len v rámci operácie Spoločná zodpovednosť sa urobilo už 5.921.772 antigénových testov (<https://www.mosr.sk/48501-sk/rezort-obrany-spristupnil-podrobne-vysledky-miest-a-obci-z-uplynuleho-testovania-k-dispozicii-je-aj-porovnanie-ich-vysledkov-s-predchadzajucimi-kolami/>).

Ďalšie povinné celoštátne plošné testovanie (skrining) na ochorenie COVID-19 sa konalo v čase od 18. do 26. januára 2021 (na základe uznesenia vlády č. 30 zo 17. januára 2021, ktoré bolo vyhlásené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 18. januára 2021 pod č. 8/2021 Z. z.). Podľa všeobecne dostupných informácií na internete tohto skriningu sa zúčastnilo 2.949.017 ľudí, z toho pozitívny výsledok malo 36.547 ľudí, t. j. 1,24 % (napríklad <https://www.minv.sk/?tlacove-spravy&sprava=definitivne-vysledky-skriningu-z-2-9-miliona-ludi-malo-pozitivny-test-1-24-percenta>).

Toto povinné celoštátne plošné testovanie (skrining) na ochorenie COVID-19 prebieha od 18. januára 2021 až do súčasnosti permanentne každých sedem dní.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky informovalo verejnosť, že od 22. marca 2021 podľa COVID AUTOMAT-u je do IV. stupňa varovania zaradených 20 okresov, do III. stupňa varovania 55 okresov a do II. stupňa varovania 4 okresy (<https://www.health.gov.sk/Clanok?covid-19-16-03-2021-covid-automat-22-03>).

To znamená, že v súčasnosti, vzhľadom na zaradenie okresov podľa COVID AUTOMAT-u, je každý zamestnanec, ktorý nemôže vykonávať svoju prácu z domácnosti, povinný pravidelne sa podrobiť testovaniu na ochorenie COVID-19 a výsledok testovania nie starší ako 7 dní predložiť svojmu zamestnávateľovi, a ak ide o zamestnanca z okresu zaradeného do II. stupňa varovania (4 okresy), musí predložiť zamestnávateľovi výsledok testovania nie starší ako 14 dní. Takúto povinnosť nemá len ten, kto prekonal ochorenie COVID-19 a má o jeho prekonaní doklad nie starší ako tri mesiace, kto bol zaočkovaný proti ochoreniu COVID-19 aj druhou dávkou vakcíny, ak od tohto očkovania uplynulo aspoň 14 dní a ten, komu zdravotný stav alebo zdravotná kontraindikácia neumožňuje vykonanie testu na ochorenie COVID-19.

Vláda opakovane, aj týmto napadnutým uznesením, síce len „odporúča“ hlavnému hygienikovi Slovenskej republiky, ale „bezodkladne“, **aby vydal vyhlášku, ktorou sa uloží povinnosť prevádzkovateľom a zamestnávateľom vrátane škôl a školských zariadení prijať hygienické opatrenia**, a to zákaz vstupu zamestnancov alebo iných osôb na pracoviská alebo do iných priestorov zamestnávateľa a prevádzkovateľa vrátane škôl a školských zariadení, ak sa nepreukážu negatívnym výsledkom antigénového testu certifikovaného na území Európskej únie na ochorenie COVID-19 nie starším ako ustanovuje toto uznesenie alebo negatívnym výsledkom RT-PCR testu na ochorenie COVID-19 nie starším ako ustanovuje toto uznesenie; výnimka z povinnosti preukázať sa negatívnym výsledkom testu by zrejme mala platiť (text v časti F.6. uznesenia vlády č. 104/2021 Z. z. je ťažko zrozumiteľný až zmätočný) aj pre osoby, ktoré prekonali ochorenie COVID-19 a majú o jeho prekonaní doklad nie starší ako tri mesiace, pre osoby, ktoré boli zaočkované proti ochoreniu COVID-19 aj druhou dávkou vakcíny a od tohto očkovania uplynulo aspoň 14 dní a pre osoby, ktorých zdravotný stav alebo zdravotná kontraindikácia neumožňuje vykonanie testu na ochorenie COVID-19.

Je potrebné uviesť, že vláda ustanovením zákazu pohybu a pobytu implicitne zasiahla aj do výkonu ďalších základných práv a slobôd občanov garantovaných Ústavou Slovenskej republiky, ako je napríklad vlastnícke právo (čl. 20 - obmedzenie práva užívať majetok v inom okrese), sloboda náboženského vyznania (čl. 24 - obmedzenie účasti na bohoslužbách, náboženských úkonoch, obradoch a vyučovaní), právo slobodného združovania (čl. 29 - výkon práva združovania sa za účelom športovej činnosti alebo inej záujmovej činnosti občanov), právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť (čl. 35 – zatvorenie prevádzok reštaurácií, obchodov a pod.). Zastávam názor, že v núdzovom stave by mal byť primeraný rozsah obmedzení aj týchto základných práv a slobôd ustanovený v rozhodnutí vlády.

V tej súvislosti poukazujem na to, že 18. marca 2021 som podaním návrhu (Rvp 587/2021) podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky inicioval posúdenie ústavnosti právnej úpravy vydávania vyhlášok Úradom verejného zdravotníctva ako všeobecne záväzných právnych predpisov spôsobom, ktorý je mimo štandardných pravidiel legislatívneho procesu podľa zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Vydávanie vyhlášok, ktorými sa zásadne zasahuje do základných práv a slobôd, úradom, ktorý je zriadený ako rozpočtová organizácia ministerstva, bez akéhokoľvek legislatívneho procesu, považujem v právnom štáte za neprijateľné.

Bežné vyhlášky ministerstiev a iných ústredných orgánov štátnej správy sa vydávajú na spresnenie technických, organizačných, administratívnych a iných detailov povinností ustanovených zákonom. Podliehajú verejnému pripomienkovému

konaniu (prostredníctvom portálu Slov-lex), v ktorom sú posúdené expertmi jednotlivých rezortov, ale aj odbornej a laickej verejnosti. O zásadných pripomienkach rezortov sa vykonáva rozporové konanie. Jedným z hlavných kritérií posudzovania takýchto vyhlášok je to, aby sa nimi neukladali povinnosti, ktoré je možné uložiť iba zákonom alebo na základe zákona.

Naproti tomu vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva, ktorými sa zásadne obmedzujú základné práva a slobody občanov a organizácií, sú vydávané bezodkladne na základe odporúčania vlády bez pripomienkového konania, bez zverejnenia podkladov i bez odôvodnenia.

Je zrejmé, že trend testovania sa nezmení, pretože podľa medializovaných správ Slovenská republika znovu nakúpila niekoľko desiatok miliónov antigénových testov. Pritom epidemiologická situácia sa výrazne nezlepšuje. Práve naopak, napriek permanentnému niekoľko týždňovému celoštátnemu plošnému testovaniu antigénovými testami počet hospitalizovaných na ochorenie COVID-19 a počet úmrtí na ochorenie alebo s ochorením COVID-19 klesá len minimálne.

Bez negatívneho výsledku antigénového testu nemožno ísť už celé týždne ani do prírody, čo i len v rámci okresu, ak je okres podľa COVID AUTOMAT-u zaradený do IV. stupňa varovania.

Takéto opatrenia nie sú v záujme ochrany verejného zdravia. Presnosť antigénových testov nie je stopercentná. Nie každý, kto je pozitívne testovaný antigénovým testom na ochorenie COVID-19, je aj infekčný. A naopak, aj ten, kto sa vie preukázať negatívnym výsledkom antigénového testu na ochorenie COVID-19, môže byť infekčný. Testovanie osôb, ktoré nevykazujú žiadne klinické príznaky ochorenia, vedie k nesprávnym výsledkom. Napriek tomu negatívny výsledok testu vyvoláva pocit bezpečia a s tým spojené rizikové správanie, ktoré ohrozuje zdravie ostatných. Zdravie ostatných ohrozuje aj značne zvýšená mobilita za účelom testovania, najmä cesta hromadnou dopravou. Nepochybne v tejto situácii ohrozuje zdravie aj zhromažďovanie ľudí na jednom mieste, čakanie v radoch, často v nepriaznivom počasí. Testovanie rodičov žiakov vykazuje až znaky šikanácie; jeho cieľom je zrejme podrobiť čo najviac ľudí antigénovému testovaniu. Mnohí rodičia pracujú dlhodobo doma a dôsledne dodržia zákaz vychádzania. Účasť na povinnom testovaní ich zbytočne vystavuje riziku nákazy. Pri ohrození zdravia ochorením COVID-19 zohráva významnú úlohu imunita. Imunitu možno zvýšiť pobytom v prírode a športovými aktivitami. Preto neexistuje rozumný dôvod podmieniť tieto aktivity účasťou na antigénovom testovaní, navyše testami, ktoré nie sú spoľahlivé a to najmä preto, že sa nepoužívajú v súlade s účelom ich určenia podľa príbalových letákov výrobcu, t. j. pre osoby s príznakmi ochorenia. Podľa príbalového letáku rýchleho antigénového testu na COVID-19 (SAFECARE) je tento test „*imunotestom na báze kapilárneho vzliňania určeným na kvalitatívnu detekciu nukleokapsidového proteínu - antigénu vo vzorke nosového alebo nosohltanového steru získaného*

od osôb s podozrením na nákazu COVID-19, a to do 7 dní od prejavu prvých symptómov“. V príbalovom letáku k SARS-CoV-2 Rapid Antigen Test sa obdobne uvádza, že „Tento test je určený na detekciu antigénu z vírusu SARS-CoV-2 u osôb podozrivých na COVID-19.“

Povinnosť pravidelne sa podrobiť antigénovému testovaniu zvyšuje mobilitu obyvateľstva, tým znižuje účinok zákazu vychádzania a v konečnom dôsledku vedie k sprísneniu protiepidemiologických opatrení. Odborníci poukazujú na viaceré aspekty ohrozenia verejného zdravia pri celoplošnom testovaní a tiež na nízku efektivitu vynaloženia značných finančných prostriedkov pri celoplošnom testovaní (ide o niekoľko sto miliónov eur), ktoré by sa zrejme dali efektívnejšie použiť na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti. Nasvedčuje tomu aj skutočnosť, že naši pacienti sú liečení aj v zahraničí, pretože slovenské nemocnice im už nevedeli zabezpečiť liečbu a vláda bola nútená požiadať o pomoc krajiny Európskej únie.

Podľa dostupných informácií žiaden štát nezaviedol povinné celoštátne plošné testovanie antigénovými testami na ochorenie COVID-19. Mnohé štáty sa sústredili na skutočné zníženie mobility obyvateľov a na ich očkovanie a dosahujú dobré výsledky.

So zreteľom na uvedené považujem za nevyhnutné, aby Ústavný súd Slovenskej republiky ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti preskúmal ústavnosť obmedzení ustanovených v uznesení vlády č. 104/2021 Z. z.

Ústava Slovenskej republiky v čl. 16 ods. 1 zaručuje nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Vykonanie antigénového testu odberom biologického materiálu zo sliznice nosohltana je zdravotným výkonom. Z právneho hľadiska ide o zásah do telesnej integrity človeka. Musí byť vykonaný so súhlasom toho, koho sa týka.

Otázne je, či za súhlas na odber biologického materiálu možno považovať podrobenie sa testovaniu na ochorenie COVID-19, ktoré je vynútené pod hrozbou straty zamestnania, zákazu sprevádzať svoje deti do materskej školy alebo základnej školy či zákazu vychádzky do prírody.

Podľa čl. 5 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. v čase núdzového stavu vyhláseného z dôvodu ohrozenia života a zdravia osôb v príčinnej súvislosti so vznikom pandémie možno v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas podľa závažnosti ohrozenia obmedziť základné práva a slobody a uložiť povinnosti na postihnutom alebo na bezprostredne ohrozenom území, ktorým môže byť aj celé územie Slovenskej republiky, a to najviac v rozsahu podľa odseku 3 písm. a), b), e), g), h) alebo písm. j), teda:

- a) *obmedziť nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia núteným pobytom v obydlí alebo evakuáciou na určené miesto,*
- b) *uložiť pracovnú povinnosť na zabezpečenie zásobovania, udržiavania pozemných komunikácií a železníc, vykonávania dopravy, prevádzkovania vodovodov a kanalizácií, výroby a rozvodu elektriny, plynu a tepla, výkonu zdravotnej starostlivosti, poskytovania sociálnych služieb, vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, udržiavania verejného poriadku alebo na odstraňovanie vzniknutých škôd,*
- e) *obmedziť nedotknuteľnosť obydlia na ubytovanie evakuovaných osôb,*
- g) *obmedziť slobodu pohybu a pobytu,*
- h) *obmedziť alebo zakázať uplatňovanie práva pokojne sa zhromažďovať alebo zhromažďovanie na verejnosti podmieniť povolením,*
- j) *zabezpečiť vstup do vysielania rozhlasu a televízie spojený s výzvami a informáciami pre obyvateľstvo.*

Núdzový stav vyhlasuje vláda (čl. 5 ods. 1 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z.). Rozhodnutie o vyhlásení núdzového stavu, rozhodnutie o predĺžení núdzového stavu, rozhodnutie o skončení núdzového stavu a rozhodnutie o obmedzení základných práv a slobôd a uložení povinností sa bezodkladne vyhlasujú v tlači a vo vysielaní rozhlasu a televízie a ich vydanie sa oznamuje v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (čl. 11 ods. 1 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z.). Podľa čl. 11 ods. 1 rokovacieho poriadku vlády Slovenskej republiky schváleného uznesením vlády Slovenskej republiky č. 512 z 13. júna 2001 vláda rozhoduje o prerokúvaných veciach spravidla formou uznesenia vlády.

A tak - so zreteľom na čl. 13 a čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - vzniká otázka, či vláda môže svojím uznesením vydaným podľa čl. 5 ods. 3 písm. a) v spojení s čl. 5 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. obmedziť nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia zaručenú čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia môže byť obmedzená len v prípadoch ustanovených zákonom.

Ustanovenie čl. 5 ods. 3 písm. a) a čl. 5 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. oprávňuje vládu, aby svojím rozhodnutím počas núdzového stavu obmedzila nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, nie však akýmkoľvek spôsobom, ale len núteným pobytom v obydlí alebo evakuáciou na určené miesto.

Inými slovami, vláda nie je oprávnená obmedziť nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia povinnosťou podrobiť sa antigénovému testu na ochorenie COVID-19 odberom biologického materiálu zo sliznice nosohltana, teda zásahom do telesnej integrity, a to pod hrozbou straty zamestnania, zákazu sprevádzať svoje deti do materskej školy alebo základnej školy, či zákazu vychádzky do prírody. Na vydanie takéhoto rozhodnutia nemá právny základ.

Spôsob vykonania zásahu do fyzickej integrity človeka antigénovým testovaním vzbudzuje obavy aj z pohľadu čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý v porovnaní s jej čl. 16 ods. 1 má charakter absolútneho práva v kontexte čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. To znamená, že od záväzku jeho dodržiavania nemožno odstúpiť ani v čase vyhlásenia núdzového stavu. Do nedotknuteľnosti osoby nemožno zasiahnuť neľudským a ponižujúcim zaobchádzaním. Pri posudzovaní intenzity zásahu do nedotknuteľnosti osoby podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky z pohľadu neľudského a ponižujúceho zaobchádzania je potrebné vziať do úvahy celý komplex okolností. Platí tu pravidlo, že aj keby jednotlivý zásah nedosahoval intenzitu neľudského a ponižujúceho zaobchádzania tak pri ich komplexnom posúdení môže ísť o porušenie čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Pre komplexné posúdenie zásahu do nedotknuteľnosti osoby v zmysle čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je aj v duchu judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napríklad rozhodnutie vo veci Jalloh proti Nemecku z 11. júla 2006, č. 54810/00) potrebné vziať do úvahy mieru nevyhnutnosti zásahu, zdravotné riziko pre sťažovateľa, spôsob vykonania zákroku, stupeň fyzickej bolesti a psychického utrpenia, súhlas testovanej osoby a dopad na zdravie testovanej osoby.

Na základe toho sa domnievam, že **po prvé** súhlas s vykonaním zásahu do fyzickej integrity človeka nebol slobodný, pretože bol podmienený hrozbou straty zamestnania a obmedzením slobody pohybu vo voľnej prírode, pri ktorom je hrozba prenosu infekcie minimálna. **Po druhé** pri vykonávaní samotného zásahu došlo priamo k hrozbe poškodenia zdravia infikovanou osobou, vystaveniu nepriaznivým poveternostným podmienkam dlhodobým čakaním a v neposlednom rade neprimeraným nadobudnutím pocitu bezpečnosti svojho správania a tým vystavením hrozby šírenia nákazy. **Po tretie** invazívnosť samotného zásahu z hľadiska bolesti, pretože k rovnakému výsledku sa bolo možné dostať aj menej bolestivými prostriedkami, napríklad kloktaním, ktoré mali byť uprednostnené. **Po štvrté** osoby boli neprimerane vystavené riziku prezradenia údajov o ich zdravotnom stave.

Všetky tieto okolnosti vykonávania hromadného antigénového testovania vo svojom komplexe predstavujú podľa nášho názoru taký zásah do nedotknuteľnosti osoby, ktorý je v rozpore s čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a vzhľadom na absolútnosť tohoto ľudského práva nie je možné ho ospravedlniť ani podmienkami núdzového stavu.

Považujem za nevyhnutné preskúmať aj právnu úpravu vzťahujúcu sa na obmedzenie slobody pohybu a pobytu.

Slobodu pohybu a pobytu zaručuje priamo Ústava Slovenskej republiky v čl. 23 s tým, že tieto slobody môžu byť obmedzené zákonom za ustanovených podmienok,

t. j. ak je to nevyhnutné pre bezpečnosť štátu, udržanie verejného poriadku, ochranu zdravia alebo ochranu práv a slobôd iných a na vymedzených územiach aj v záujme ochrany prírody.

Preto je potrebné dôsledne posúdiť otázku, či vláda má oprávnenie svojim rozhodnutím obmedziť počas núdzového stavu slobodu pohybu a pobytu akoukoľvek formou.

Do nadobudnutia účinnosti ústavného zákona č. 414/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov, t. j. do 28. decembra 2020, vláda bola oprávnená počas núdzového stavu podľa čl. 5 ods. 3 písm. g) ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. obmedziť slobodu pohybu a pobytu zákazom vychádzania v určenom čase a zákazom vstupu na postihnuté alebo bezprostredne ohrozené územie.

Platná právna úprava vzťahujúca sa na núdzový stav od 29. decembra 2020 ustanovená v čl. 5 ods. 3 písm. g) v spojení s čl. 5 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. neustanovuje formu obmedzenia slobody pohybu a pobytu. To však neznamena, že vláda je oprávnená počas núdzového stavu obmedzovať slobodu pohybu a pobytu v akomkoľvek rozsahu a akoukoľvek formou.

Podľa platného znenia ústavného zákona č. 207/2002 Z. z. možno obmedziť slobodu pohybu a pobytu zákazom vychádzania v určenom čase alebo povoľovaním pobytu mimo obce v čase vojny /čl. 2 ods. 3 písm. g)/ a zákazom vychádzania v určenom čase počas výnimočného stavu /čl. 4 ods. 4 písm. h)/.

Inými slovami, platné znenie ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. umožňuje nariadiť zákaz vychádzania len v čase vojny a v čase výnimočného stavu.

Prijatie novely ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. ústavným zákonom č. 414/2020 Z. z. tak spôsobilo rozpor právnej úpravy uvedenej v čl. 5 ods. 3 písm. g) s čl. 23 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky /čl. 23 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky - obmedzenie slobody pohybu a pobytu zákonom; čl. 5 ods. 3 písm. g) ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. - obmedzenie slobody pohybu a pobytu rozhodnutím vlády/.

Preto považujem za potrebné, aby Ústavný súd Slovenskej republiky preskúmal ústavnosť obmedzenia slobody pohybu a pobytu zákazom vychádzania ustanoveným v uznesení vlády č. 104/2021 Z. z. z pohľadu čl. 13 a čl. 23 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky. A to najmä so zreteľom na skutočnosť, že vláda ustanovila početné výnimky z tohto zákazu v prípade preukázania negatívneho výsledku antigénového testu na ochorenie COVID-19. Mnohí odborníci na Slovensku i v zahraničí upozorňujú na skutočnosť, že antigénovými testami by mali byť

testované osoby, ktoré majú klinické príznaky ochorenia, že tieto testy nie sú spoľahlivé.

Napriek celoštátnemu plošnému testovaniu opakovane a po dlhú dobu nedosiahla Slovenská republika dobré výsledky v boji proti pandémie spôsobenej ochorením COVID-19. Práve naopak, napriek masívnemu testovaniu Slovenská republika patrí k štátom s najvyšším počtom hospitalizácií a úmrtnosti na ochorenie COVID-19 v pomere na milión obyvateľov.

**Povinné antigénové testovanie vyplývajúce z uznesenia vlády č. 104/2021
Z. z. je potrebné posúdiť aj z hľadiska ochrany osobných údajov.**

Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

Potvrdenie o vykonaní testu na ochorenie COVID-19 obsahuje meno a priezvisko testovaného, jeho bydlisko, dátum narodenia a výsledok testu (údaj týkajúci sa zdravia), teda osobné údaje. Prevádzkovateľ testovania zaznamenáva aj telefónne číslo a e-mailovú adresu. Dnes sa nedá zistiť, kde sa tieto osobné údaje nachádzajú, kto je ich spracovateľom, sprostredkovateľom či príjemcom, kto je zodpovednou osobou za ich ochranu, kto všetko ich má k dispozícii a na aký účel. Aj keď testovaný pri registrácii (aj v súkromnom mobilnom odbernom mieste) už neuvedie svoje telefónne číslo a e-mailovú adresu a požiada o písomné potvrdenie o vykonaní testu, dostane SMS a e-mailovú správu o výsledku testu. A nielen to. Prístup k týmto údajom majú zamestnávateľia, banky, pošta, teda každý, komu sa testovaný musí preukázať výsledkom testovania.

Považujem za potrebné, aby Ústavným súdom Slovenskej republiky bola posúdená aj vážna pochybnosť o tom, či spracúvanie osobných údajov získaných v priebehu testovania na ochorenie COVID-19 je v súlade s čl. 5, 6 a 9 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016), ktoré podľa čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.

Podľa čl. 5 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. v čase núdzového stavu vyhláseného z dôvodu ohrozenia života a zdravia osôb v príčinnej súvislosti so vznikom pandémie možno obmedziť základné práva a slobody a uložiť povinnosti na postihnutom alebo na bezprostredne ohrozenom území, ktorým môže byť aj celé

územie Slovenskej republiky, a to najviac v rozsahu podľa odseku 3 písm. a), b), e), g), h) alebo písm. j), avšak len v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas podľa závažnosti ohrozenia.

Pri zásahu do základného práva a slobody musí byť dodržaná rovnováha medzi chráneným základným právom a slobodou a výberom prostriedkov na dosiahnutie legitímneho cieľa. Zásah musí byť primeraný sledovanému legislatívnemu cieľu a musí byť zohľadnená aj podstata a zmysel obmedzenia základného práva a slobody.

Uvedené vyplýva z čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ.

So zreteľom na uvedené považujem za potrebné podrobiť uznesenie vlády č. 104/2021 Z. z. testu proporcionality, teda zisteniu, či obmedzenia základných práv a slobôd - práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia (čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), práva a ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života (čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), práva na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe (čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky) a práva na slobodu pohybu a pobytu (čl. 23 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sú obmedzené týmto uznesením vlády zákazom vychádzania v prípade nepreukázania sa negatívnym výsledkom antigénového testu na ochorenie COVID-19, sú primerané účelu, ktorý sa má dosiahnuť ich obmedzením a či sankciami vynucovanú účasť na plošnom testovaní možno považovať za primerané obmedzenie základných práv a slobôd vo vzťahu k sledovanému cieľu.

Cieľom povinného antigénového testovania na ochorenie COVID-19 je odhalenie ohnisk výskytu ochorenia COVID-19 a izolácia pozitívne testovaných osôb a osôb, ktoré boli s nimi v úzkom kontakte, a tak dosiahnuť spomalenie alebo eliminovať šírenie ochorenia COVID-19. Tento cieľ je nepochybne legitímny.

Otázne je, či povinné antigénové testovanie na ochorenie COVID-19 je prostriedkom spôsobilým dosiahnuť tento cieľ.

Z počtu hospitalizovaných na toto ochorenie a počtu ľudí, ktorí zomreli na toto ochorenie alebo v súvislosti s ním v Slovenskej republike, možno vyvodiť záver, že nejde o účinný prostriedok ochrany verejného zdravia a že sankciami vynucovanú účasť na testovaní zrejme nemožno považovať za primerané obmedzenie základných práv a slobôd vo vzťahu k sledovanému cieľu.

Ide o celosvetovú pandémiu. V žiadnom štáte sa nevykonáva povinné celoštátne plošné antigénové testovanie na ochorenie COVID-19, a napriek tomu mnohé štáty

dosahujú lepšie výsledky. Aj z týchto dôvodov možno konštatovať, že povinné opakované antigénové testovanie každý týždeň predstavuje neadekvátny zásah do základných práv a slobôd.

V právnom štáte plošné testovanie antigénovými testami na ochorenie COVID-19 musí byť založené na dobrovoľnej báze a musí rešpektovať základné princípy právneho štátu.

Ústavný súd Slovenskej republiky sa viackrát zaoberal otázkou právneho štátu z materiálneho hľadiska. V náleze PL. ÚS sp. zn. 17/2008 z 20. mája 2009 konštatoval, okrem iného, že:

- V čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky sú zakotvené ústavné princípy a demokratické hodnoty, ktoré vytvárajú vo svojom súhrne a vzájomnej previazanosti koncept materiálneho právneho štátu.
- Konceptia materiálneho právneho štátu zahŕňa požiadavku na obsahovú a hodnotovú kvalitu právnej normy, ktorá má zaistiť primeranosť použitého právneho prostriedku implementovaného vo zvolenej legislatívnej regulácii vo vzťahu k legitímnemu cieľu sledovanému zákonodarcom a súlad zvoleného legislatívneho opatrenia s ústavnými princípmi a demokratickými hodnotami.
- Materiálny právny štát sa nezakladá na zdanlivom dodržiavaní práva či na formálnom rešpektovaní jeho obsahu spôsobom, ktorý predstiera súlad právne významných skutočností s právnym poriadkom. Podstata materiálneho právneho štátu spočíva v uvádzaní platného práva do súladu so základnými hodnotami demokraticky usporiadanej spoločnosti a následne v dôslednom uplatňovaní platného práva bez výnimiek založených na účelových dôvodoch.

Porušením princípu ústavnosti, ktorý je jedným zo základných princípov právneho štátu, dochádza aj k porušeniu ústavného princípu legality štátnej moci, ktorý je vyjadrený v čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Z týchto dôvodov považujem uznesenie vlády č. 104/2021 Z. z. v bodoch C.1., D.1., E.1, F.1., F.5., F.6 a F.7 za rozhodnutie, ktoré nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 prvou vetou, čl. 2 ods. 2, čl. 13, čl. 16 ods. 1 a čl. 23 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky.

Dr. h. c. JUDr. Maroš Žilinka, PhD.
generálny prokurátor Slovenskej republiky